
Kyrkomötet Ekumenikutskottets betänkande 2011:1

Svenska kyrkan i utlandet – struktur och delaktighet

Sammanfattning

I betänkandet behandlas kyrkostyrelsens skrivelse 2011:5 som föreslår rösträtt i kyrkoval för medlemmar bosatta utomlands samt en förändrad organisation för främjande och tillsyn av Svenska kyrkans verksamhet utomlands.

Här behandlas också motion 2011:57 som föreslår att utlandsförsamlingarnas kyrkoråd ska bli direkt engagerade i val av kyrkomötesledamöter och nämnd-representanter samt motion 2011:72 som betonar vikten av att ta hänsyn till lokalt och regionalt engagemang när man förändrar verksamheten utomlands.

Utskottet föreslår i nuläget ingen direkt rösträtt för utlandsboende men att två mandat i kyrkomötet tillsätts efter indirekta val. Vidare ska församlingarna i Svenska kyrkan i utlandet tillhöra Visby stift och stå under tillsyn av biskopen i Visby stift och domkapitlet i Visby. Ett råd för Svenska kyrkan i utlandet ersätter Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet och har biskopen i Visby som ordförande och en reglerad representation från utlandsförsamlingarna. Kyrkostyrelsen har det övergripande ansvaret för verksamhetens förutsättningar.

Till betänkandet finns två reservationer och tre särskilda yttranden.

Innehåll

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut	3
Skrivelsens förslag	3
Kyrkostyrelsens skrivelse 2011:5 Svenska kyrkan i utlandet – struktur och delaktighet	3
Motionernas förslag	3
Motion 2011:57 av Susanne Torgerson, Behåll och utöka Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet	3
Motion 2011:72 av Torgny Larsson, Möjliggör fler i stället för färre utlandskyrkor	4
Yttrande från Läronämnden	4
Yttrande från andra utskott	4
Bakgrund	4
Utredning föreslog kyrkoavgift, rösträtt och tillsyn av ärkebiskopen	4
Samsyn kring rösträtt men olika sätt att erhålla den	5
Fortsatt gemensamt ansvar men tillsyn hos särskilt domkapitel och biskopen i Visby	5
Inget förslag nu om kyrkoavgift	6
Läronämnden ser läromässiga problem med vissa förslag	6
Behåll och utöka nämnden med utlandsrepresentation efter indirekta val	6
Kyrkomötet uppmanas betona vikten av en noggrann prövning av förändringar i verksamheten	7
Utskottets överväganden	8
Rösträtt i kyrkoval och representation i kyrkomötet	8
Organisationsmodell för Svenska kyrkan i utlandet	9
Om beredning och om kyrkoavgift	11
Reservationer och särskilda yttranden	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Bilaga 1 Läronämndens yttrande 2011:5y	14
Bilaga 2 Kyrkorättsutskottets yttrande 2011:1y	16
Bilaga 3 Kyrkorättsutskottets yttrande 2011:12y	18
Bilaga 4 Budgetutskottets yttrande 2011:2y	19
Bilaga 5 Ändringar i kyrkoordningen	20
Bilaga 6 Kyrkorättsutskottets yttrande 2011:16y	29

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Eu 2011:1

1. Kyrkomötet beslutar att anta Ekumenikutskottets förslag till ändringar i 2, 7, 8, 10, 12, 31, 32, 34, 36, 38, och 57 kap i kyrkoordningen. (*Bilaga 5*)
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2011:57 punkt 1.
3. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2011:57 punkt 2.
4. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2011:72.
5. Kyrkomötet beslutar att upphäva Instruktionen för Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet (SvKB 2002:8) från och med den 1 januari 2012.
6. Kyrkomötet uppdrar åt kyrkostyrelsen att revidera Ersättningsstadgan (SVKB 2001:18) i konsekvens med beslutet att avskaffa Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet.
7. Kyrkomötet uppdrar åt kyrkostyrelsen att återkomma till 2012 års kyrkomöte med den reglering som krävs för att genomföra de indirekta val som anges i 38 kap. 17 § kyrkoordningen i dess lydelse enligt bilaga 5.
8. Kyrkomötet uppdrar åt kyrkostyrelsen att så snart som möjligt återkomma med förslag om rättssäkra direkta val även till en utlandsvalkrets i kyrkomötet.
9. Kyrkomötet uppdrar åt kyrkostyrelsen att till 2012 års kyrkomöte redovisa den delegationsordning man beslutat rörande rådet för Svenska kyrkan i utlandet.

Skrivelsens förslag

Kyrkostyrelsens skrivelse 2011:5 Svenska kyrkan i utlandet – struktur och delaktighet

Kyrkomötet beslutar att anta kyrkostyrelsens förslag till ändringar i 2, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 31, 32, 33, 34, 36, 38 och 57 kap. i kyrkoordningen.

Motionernas förslag

Motion 2011:57 av Susanne Torgerson, Behåll och utöka Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet

Kyrkomötet beslutar att göra följande ändringar i förhållande till kyrkostyrelsens förslag i skrivelse 2011:5 *Svenska kyrkan i utlandet – struktur och delaktighet*.

1. Beträffande bevarande av nuvarande nämnden utökad med två ledamöter och ersättare:
  - a) Nuvarande lydelse i kyrkoordningen bibehålls i 2 kap. 16 §, 7 kap., 8 kap., 10 kap., 11 kap., 33 kap. och 34 kap. 13 §
  - b) i 2 kap. 17 § ersätts ordet kyrkostyrelsen av Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet,
  - c) i 12 kap. 9 § behålls kyrkoordningens nuvarande lydelse med följande ändringar:

Där orden nio ledamöter förekommer på två ställen ersätts de av orden elva ledamöter. Meningen som börjar Åtta av dessa ... ersätts av följande mening: Åtta av dessa väljs av Kyrkomötet, två ledamöter och ersättare för dessa utses av utlandsförsamlingarnas kyrkoråd och en ledamot därutöver ska vara biskopen i Visby stift.
  - d) I samtliga förslag ovan där ordet utlandskyrkan förekommer ersätts det av Svenska kyrkan i utlandet.
  - e) I 34 kap. 12 a § ersätts ordet kyrkostyrelsen av Svenska kyrkan i utlandet på två ställen.

2. Beträffande annat valsätt för de två kyrkomötesmandaten för representanter för medlemmar i Svenska kyrkan utomlands
  - a) Nuvarande lydelse i kyrkoordningen bibehålls i 38 kap. 3 § och 18–95 §§
  - b) I 38 kap. 17 § ersätts ordet valkretsmandat av ordet mandat samt läggs en mening med följande lydelse till:

För två av de fasta mandaten gäller dock att de tillsätts av utlandsförsamlingarnas kyrkoråd.

Motion 2011:72 av Torgny Larsson, Möjliggör fler i stället för färre utlandskyrkor

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att vid beslut om vilka utlandsförsamlingar eller utlandsverksamheter som ska finnas, beakta vad som i motionen anförts.

Yttrande från Läronämnden

Läronämnden har yttrat sig över skrivelse KsSkr 2011:5 och över motion 2011:72 i Ln 2011:5y, *bilaga 1*.

Yttrande från andra utskott

Kyrkorättsutskottet har yttrat sig över skrivelse KsSkr 2011:5 i Kr 2011:1y, *bilaga 2* och motion 2011:57 i Kr 2011:12y, *bilaga 3* samt över utskottets förslag till betänkande i Kr 2011:16y, *bilaga 6*. Budgetutskottet har yttrat sig över skrivelse KsSkr 2011:5 i B 2011:2y, *bilaga 4*.

Bakgrund

Utredning föreslog kyrkoavgift, rösträtt och tillsyn av ärkebiskopen

År 2009 presenterades utredningen *Utlandskyrkan – struktur och delaktighet* (Svenska kyrkans utredningar 2009:1). Utredningen redovisar såväl utlandskyrkans karaktär, verksamhet och organisation som kyrkomötets behandling av denna verksamhet från 1970-talet fram till 2009. Utredningen redovisar också liknande verksamhet som bedrivs av några andra kyrkor.

Utredningen behandlade frågor om utlandsboendes rösträtt i kyrkoval där man föreslog att den som tillhör Svenska kyrkan och är 16 år ska ges rösträtt oavsett om man är folkbokförd i Sverige eller inte. Man tog upp frågan om en obligatorisk kyrkoavgift där man föreslog att även kyrkotillhöriga som inte är folkbokförda i Sverige ska ges möjlighet att genom en avgift vara med och ta ett ekonomiskt ansvar för Svenska kyrkans gemensamma kostnader på ett liknande sätt som tillhöriga i Sverige. Slutligen behandlade utredningen utlandskyrkans framtida organisation där man efter att ha övervägt fyra olika modeller beslutade föreslå att ansvaret för utlandskyrkans verksamhet skulle samlas på den nationella nivån och kopplas till ärkebiskopen. Kyrkostyrelsen ges i förslaget det övergripande ansvaret för främjandefunktionen och Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet föreslås bli ersatt av ett råd som kyrkostyrelsen tillsätter.

Utredningen var enig men det fanns ett särskilt yttrande där man framförde att vissa av de analyserade organisationsmodellerna hade kunnat beskrivas mer nyanserat.

Kyrkostyrelsen har i sin skrivelse till kyrkomötet *Svenska kyrkan i utlandet – struktur och delaktighet* (KsSkr 2011:5) lämnat förslag när det gäller rösträtt och när det gäller organisation. Kyrkostyrelsen föreslår att det bildas en ny utlandsvalkrets i kyrkomötet som tilldelas två fasta mandat. Detta var också utredningens förslag.

I valet till kyrkomöte föreslås att den som fyllt 16 år och tillhör Svenska kyrkan men inte är folkbokförd i landet ska uppföras på röstlängden och ha rösträtt i denna valkrets. Kyrkostyrelsen föreslår att man i kraft av ett egenhändigt intygande att man tillhör Svenska kyrkan senast den 15 april valåret sätts upp på röstlängden. Här skiljer sig kyrkostyrelsen från utredningen genom att man gjort olika bedömningar kring komplikationen med att hitta korrekta uppgifter om tillhörighet i befintliga statliga och kyrkliga arkiv och register och skapa en röstlängd utifrån dessa uppgifter. Kyrkostyrelsen konstaterar att någon egentlig granskning av uppgifterna i den enskildes anmälan att föras upp på röstlängden inte kan göras. Intyg om att man tillhör Svenska kyrkan ligger till grund för att den enskilde erhåller alla de rättigheter och skyldigheter som tillkommer en medlem i Svenska kyrkan. Den prövning av tillhörigheten som stadgas i 29 kap. 1 och 4 §§ i kyrkoordningen antas inte vara aktuell i dessa fall.

Varken i utredningen eller i kyrkostyrelsens skrivelse berörs de medlemmar som inte är folkbokförda men ändå tillhöriga och som vistas i landet. Detta är typiskt sett asylsökande eller utländska medborgare som har en sådan förankring till kyrkan att de blivit tillhöriga efter prövning enligt 29 kap. 1 § andra stycket. Det är dock tydligt att denna grupp personer inte avses erhålla rösträtt enligt det förslag som diskuteras här, rösträtt i utlandsvalkretsen föreslås bara ges personer som huvudsakligen vistas utomlands.

Röstning till utlandsvalkretsen föreslås ske genom brevröstning från utlandet. Röstning kommer därför inte att vara möjlig för den icke folkbokförde medlem som tillfälligt vistas i Sverige under de 45 dagar röstningen pågår.

Kyrkostyrelsens förslag innebär också att det inte kommer att vara möjligt för den som flyttar utomlands och upphör att vara folkbokförd efter den 15 april valåret att delta i kyrkovalet.

Några förhållanden har styrt den tidplan som föreslås gälla där 15 april blir sista dag att anmäla att man vill vara med på röstlängden för utlandsvalkretsen. Den som ska vara valbar till utlandsvalkretsen måste finnas på röstlängden när kandidater nomineras och inte vara folkbokförd i Sverige när valet genomförs. Det krävs en viss tid för eventuella överklaganden i ärenden om rösträtt och det måste därefter ges en viss tid för att de som har rösträtt ska få sina brevröstningspaket och därmed förutsättningar att rösta.

Fortsatt gemensamt ansvar men tillsyn hos särskilt domkapitel och biskopen i Visby

När det gäller organisation föreslår kyrkostyrelsen att Svenska kyrkan i utlandet även fortsättningsvis ska vara en angelägenhet för den nationella nivån. Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet föreslås bli ersatt av ett råd som kyrkostyrelsen utser. Man föreslår att tillsynsfunktionen ska utövas av biskopen i Visby och ett utlandsdomkapitel i särskild sammansättning.

I kyrkostyrelsens skrivelse finns en reservation där man anser att representationen från utlandsförsamlingarna riskerar att bli otillräcklig med det förslag som läggs fram. Det finns också två särskilda yttranden, det ena till förmån för ett särskilt utlandsstift och det andra till förmån för ett indirekt förfarande för att utlandsförsamlingarna ska få ett inflytande i kyrkomötet.

Inget förslag nu om kyrkoavgift

När det gäller frågan om kyrkoavgift säger kyrkostyrelsen att man avser att återkomma i frågan till 2012 års kyrkomöte.

Läronämnden ser läromässiga problem med vissa förslag

Läronämnden konstaterar att kyrkostyrelsens förslag innehåller några läromässiga problem som behöver beaktas:

- ♦ Utlandsförsamlingarnas tillhörighet till ett stift upphör och stiftsanknytningen begränsas till att endast omfatta delar av en biskops uppdrag.
- ♦ Domkapitlet samlar i vår kyrkas tradition företrädare för stiftets församlingar och vigningstjänsten runt biskopen. Enligt skrivelsen inrättas för första gången ett domkapitel som inte tillhör ett stift, även om flertalet ledamöter utses av ett stift.
- ♦ Kyrkostyrelsen får i förslaget en direkt roll när det gäller främjande och styrning motsvarande stiftsstyrelsen i ett stift. Detta innebär att såväl ärkebiskopen som biskopen i ett stift får ett episkopalt ansvar när det gäller beslut om utlandsförsamlingarna och församlingslivet där. Detta leder till en oklar ansvarsfördelning mellan biskoparna.

Behåll och utöka nämnden med utlandsrepresentation efter indirekta val

Motionären föreslår i sin motion 2011:57 att Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet behålls i avvaktan på en större organisatorisk förändring av den nationella nivån där samtliga nämnder provas. Motionären föreslår att antalet ledamöter i nämnden ska utökas och att några av dessa ledamöter ska utses av utlandsförsamlingarnas kyrkoråd.

På uppdrag från 2004 års kyrkomöte tillsatte kyrkostyrelsen en utredning med förtroendevalda med uppgift att komma med förslag rörande organisationen av förtroendevalda organ på den nationella nivån. Utredningen lämnade sitt betänkande *Organisation på nationell nivå, Förslag om förtroendevalda styrorgan* den 9 mars 2005. Kyrkostyrelsen lämnade med anledning av utredningen skrivelsen *Förtroendevalda styrorgan på nationell nivå m.m.* till kyrkomötet (KsSkr 2005:8). I kyrkostyrelsens skrivelse fanns en reservation. Organisationsutskottet (O 2005:1) tillstyrkte styrelsens förslag med mindre justeringar. I utskottets betänkande fanns en reservation. Kyrkomötet biföll utskottets förslag som innebar att Nämnden för kyrkolivets utveckling avvecklades och det infördes bestämmelser om en ny nämnd för utbildning, forskning och kultur i kyrkoordningen. Kyrkofondens styrelse avskaffades också.

Därefter har kyrkostyrelsen fortsatt arbetet med att se över förtroendemannaorganisationen på den nationella nivån och man samråder då också med kyrkomötets nomineringsgrupper.

Med anledning av motion 2010:34 av Anders Roos m.fl om utlandskyrkans representation i Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet ställde sig Ekumenikutskottet i sitt betänkande Eu 2010:3 positiv till en starkare direkt representation från utlandsförsamlingarna i nämnden men med hänvisning till att frågan skulle behandlas i 2011 års kyrkomöte ville man inte föreslå några åtgärder redan 2010 vilket också blev kyrkomötets beslut.

Motionären föreslår också att de två kyrkomötesmandat som föreslås tillsättas av utlandsförsamlingarnas kyrkoråd inte ska tillsättas genom direkta val. Detta med hänvisning till rättssäkerheten och svårigheterna som är sammankopplade med att kontrollera och säkerställa utlandsboendes kyrkotillhörighet.

Utredningen föreslog, som sagts ovan, att en röstlängd skulle upprättas med ledning av uppgifterna i tillhörighetsregistret även om man var medveten om att

en sådan förteckning skulle komma att innehålla felaktigheter eftersom tillhörighetsregistret i många fall saknar korrekta uppgifter om dem som inte är folkbokförda. Registret saknar också helt uppgifter om ett antal tillhöriga som är bosatta utomlands. Kyrkostyrelsen delar utredningens uppfattning om bristerna i tillhörighetsregistret men föreslår i stället att den som vill bli uppförd på röstlängden egenhändigt ska intyga sin tillhörighet till Svenska kyrkan och därefter föras upp på röstlängden utan vidare prövning. Kyrkostyrelsen konstaterar att förfarandet bör bli föremål för utvärdering.

Kyrkomötet uppmanas betona vikten av en noggrann prövning av förändringar i verksamheten

Utifrån bland annat händelseutvecklingen i Skagen föreslår motionären i sin motion 2011:72 att kyrkomötet ska ge kyrkostyrelsen till känna att det är viktigt att man på ett bättre sätt än hittills prövar möjligheten att låta verksamhet inom Svenska kyrkan i utlandet drivas vidare när det finns ett starkt lokalt eller regionalt engagemang och att man också beaktar att förändringar i verksamheten utomlands kan få stora återverkningar på det kyrkliga livet i Sverige.

I sitt yttrande Eu 2010:1y över *Verksamhet och ekonomi för den nationella nivån åren 2011–2013* uttalade Ekumenikutskottet:

När det gäller att anpassa verksamheten bland svenskar i utlandet efter lokal försörjningsförmåga delar utskottet insikten att detta är nödvändigt. Samtidigt måste en sådan anpassning ske med stor möjlighet till delaktighet, engagemang och påverkan för dem som närmast deltar i och berörs av verksamheten. Utlandsförsamlingarna har redan erfarenhet av att finansiera sin verksamhet med lokala medel och engagera frivilliga som inte bara är värdefull i detta sammanhang utan också för församlingar i Sverige.

Ärendegången kring förändrad verksamhet

I korthet beskrivs den aktuella processen för en verksamhetsförändring i utlandsverksamheten enligt följande.

Processen inleds med att Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet identifierar en församling/plats eller en samling platser som bör analyseras, beslutet meddelas berörda verksamheter. En opartisk utredare tillsätts som efter besök på plats och intervjuer med viktiga intressenter beskriver bakgrund, nuläge och ger förslag till förändringar. Utredningen remitteras till församlingen/ verksamhetsplatsen. Utredning och remissammanställning presenteras för nämnden och remissammanställningen redovisas berörda verksamheter.

Därefter utses en arbetsgrupp inom nämnden som tillsammans med regionchef och chefen för Svenska kyrkan i utlandet bereder frågan vidare och på plats samråder med berörda verksamheter. Arbetsgruppen sammanställer ett förslag som diskuteras i nämnden och därefter meddelas berörd verksamhet och andra intressenter som ges möjlighet att lämna synpunkter och alternativa förslag.

Slutligen föredras ärendet för nämnden som fattar beslut om förändring. Beslutet verkställs av avdelningen för Svenska kyrkan i utlandet och i verkställandet strävar man efter att engagera intressenter på plats och i Svenska kyrkan i övrigt där det finns ett engagemang som det går att bygga vidare på.

Utskottets överväganden

Rösträtt i kyrkoval och representation i kyrkomötet

Utskottets förslag: Två av de 251 mandaten i kyrkomötet reserveras för representanter för Svenska kyrkan i utlandet. Antalet mandat i kyrkomötet föreslås inte ändras utan antalet utjämningsmandat minskar från 26 till 24.

Kyrkostyrelsen får i uppdrag att till nästa års kyrkomöte utarbeta bestämmelser om hur valet ska ske till de två fasta utlandsmandaten.

Ekumenikutskottet bejaktar ambitionen att göra det möjligt för alla medlemmar i Svenska kyrkan att utöva ett inflytande på kyrkans verksamhet genom att delta i val till kyrkomötet. I skrivelsen föreslår kyrkostyrelsen att var och en som bor i utlandet och egenhändigt intygar att hon är medlem i Svenska kyrkan ska föras upp på röstlängden och i alla avseenden betraktas som medlem. Utskottet finner att ett sådant förfarande avviker väsentligt från hur medlemskapet i Svenska kyrkan är reglerat i dag. Utskottet anser att detta är en långtgående förändring i synen på kyrkotillhörigheten. Vi utgår från att målet är att uppnå större delaktighet och inflytande för dem som omfattas av Svenska kyrkans verksamhet i utlandet. Innan en sådan förändring genomförs bör man bättre kunna förvissa sig om att en sådan förändring gör att man uppnår målet.

Utskottet menar att det är viktigt med ett tydligt inflytande och delaktighet i kyrkomötet från kyrkotillhöriga som bor utomlands. Det skulle vara att föredra att inflytandet möjliggörs genom de utlandsboendes deltagande i direkta val. I dag finns inget säkert och rimligt sätt att ta reda på vilka utlandsboende som är röstberättigade. Till dess att medlemskap i Svenska kyrkan för utlandsboende kan fastställas och hållas aktuellt på ett förutsägbart och tillfredsställande sätt anser utskottet att ett indirekt förfarande är mer lämpligt. Utskottet föreslår därför att två fasta utlandsmandat i kyrkomötet efter 2013 års kyrkoval tillsätts gemensamt av kyrkoråden i utlandsförsamlingarna. Utskottet är medvetet om att detta förslag innebär att de kyrkotillhöriga som bor utomlands, men inte i närheten av en utlandsförsamling, inte ges möjlighet att påverka kyrkomötets sammansättning ens indirekt. Detta kan uppfattas som en brist i kyrkans demokratiska system. Men vi gör bedömningen att förfarandet med direkta val där de röstande får delta utifrån en så osäker uppgift om medlemskapet som kyrkostyrelsen föreslår är ett lika stort problem när det gäller att säkerställa en väl fungerande demokrati inom kyrkan. Det skulle knappast heller bidra till att stärka uppfattningen om kyrkomötets demokratiska förankring och legitimitet.

Det finns de som är aktiva i utlandsförsamlingar utan att vara medlemmar i Svenska kyrkan. Vi är medvetna om att den lösning vi föreslår därmed också innebär att enskilda personer som inte är medlemmar i Svenska kyrkan i alla fall indirekt kan sägas få ett inflytande i kyrkomötet. Kyrkorättsutskottet har också pekat på att en ledamot i ett kyrkoråd i en utlandsförsamling i vissa fall skulle kunna ha och utöva rösträtt också i de direkta valen till kyrkomötet. Men vi gör bedömningen att eftersom det då är församlingar i Svenska kyrkan som tillsammans väljer sina representanter i kyrkomötet är detta inom ramen för vad som kan accepteras i en demokratisk organisation som Svenska kyrkan.

Denna lösning avviker från hur alla andra val till beslutande organ i Svenska kyrkan genomförs. Men enligt utskottet möjliggör den en övergång från att de utlandsboende inte har något inflytande, till en utveckling mot ett lika stort demokratiskt inflytande för kyrkans medlemmar oavsett var de bor i världen. Utskottet utgår från att fullgoda medlemsregister inom överskådlig tid kommer att upprättas också för utlandsboende. Kyrkostyrelsen bör få i uppdrag att så snart

som möjligt återkomma med förslag om rättssäkra direkta val även till en utlandsvalkrets i kyrkomötet.

Andra indirekta val i kyrkan är val till verkställande organ som följer efter val till direktvalda beslutande organ. I detta fall föreslås ett indirekt val till ett beslutande organ. Bland annat av denna anledning kan nuvarande regelverk för indirekta val inom Svenska kyrkan kanske inte tillämpas i alla delar. Kyrkorättsutskottet har påpekat att kyrkomötet bör vara det organ som beslutar hur kyrkomötet väljs. Kyrkostyrelsen bör därför ges i uppdrag att till nästa års kyrkomöte utforma de regler som krävs för att genomföra valen till de två fasta utlandsmandaten.

Utskottet delar motionärens åsikt så som den beskrivs i punkt 2 i motion 2011:57. Kyrkoordningen måste dock ändras på ett annat sätt än vad som föreslås i motionen och utskottet yrkar därför avslag även om motionärens intention uppfylldes i denna del.

Organisationsmodell för Svenska kyrkan i utlandet

Utskottets förslag: En organisationsmodell ska införas för Svenska kyrkan i utlandet som fortsatt klargör att verksamheten är en angelägenhet för hela Svenska kyrkan. Kyrkostyrelsen ska bestämma vilka utlandsverksamheter som utgör församlingar i Svenska kyrkan och vilka övriga verksamheter i utlandet som ska finnas.

Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet ersätts av ett råd från 1 januari 2012. Rådet tillsätts av kyrkostyrelsen. I rådet ska biskopen i Visby vara ordförande och minst en fjärdedel av ledamöterna ska vara valbara i en utlandsförsamling. Genom långtgående delegation av främjande i Svenska kyrkan i utlandet från kyrkostyrelsen till rådet klargörs gränsen mellan det ansvar som rådet och dess ordförande har och det ansvar kyrkostyrelsens och dess ordförande har. Delegationsordningen ska återspeglas till 2012 års kyrkomöte.

Församlingarna i Svenska kyrkan i utlandet ska tillhöra Visby stift. Tillsynsfunktionen utövas av biskopen i Visby och Visby stifts domkapitel.

Vid valet av biskop i Visby stift ska de präster och diakoner som är anställda för utlandsförsamlingarna och ett motsvarande antal elektorerna från utlandsförsamlingarna delta.

Ekumenikutskottet menar att det är nödvändigt att Svenska kyrkan i utlandet är och uppfattas som en angelägenhet för hela Svenska kyrkan. Den lösning man väljer när det gäller organisationen av Svenska kyrkan i utlandet måste vara i överensstämmelse med Svenska kyrkans identitet och tradition samtidigt som den är praktisk och kan bedömas fungera under en längre tid.

Utskottet har inte funnit några tungt vägande skäl att införa ett nytt domkapitel utan tydlig koppling till ett stift och delar Läronämndens kritik av en sådan lösning. Utlandsförsamlingarna och de som utövar tillsyn över församlingarnas verksamhet måste naturligt ingå i Svenska kyrkans episkopala struktur. Kyrkostyrelsens förslag innebär en onödig oklarhet när det gäller utlandsförsamlingarnas samhörighet med Svenska kyrkan som episkopal kyrka. Utskottet har därför funnit att församlingarna även fortsättningsvis ska tillhöra något stift. I dag tillhör utlandsförsamlingarna Visby stift och inget har framkommit i utredning och skrivelse som med tillräcklig tyngd talar för att ändra detta. Det blir därmed självklart att tillsyn – och det främjande som tillsynen innebär – även fortsättningsvis bör vara ett uppdrag för biskopen och domkapitlet i Visby stift. Det har inte heller framkommit några övertygande skäl för att ändra detta domkapitels

sammansättning. Liksom i dag bör domkapitlet i Visby stift ha en särskild sammansättning med representation från utlandsförsamlingar.

Samtidigt konstaterar utskottet att stora delar av främjande och möjliggörande av verksamheten inom utlandsförsamlingarna även fortsättningsvis måste vara ett ansvar för den nationella nivån och kyrkostyrelsen. Utskottet anser att ansvarsfördelningen mellan organen på den nationella nivån blir tydligare genom avskaffande av Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet samtidigt som kyrkostyrelsen får uppdraget att inrätta ett råd för Svenska kyrkan i utlandet. Utskottet tycker inte att det är nödvändigt att invänta en större omorganisation för att ersätta Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet med ett råd. Ekumenikutskottet anser därmed att punkt 1 i motion 2011:57 bör avslås och noterar att Kyrkorättsutskottet också för sin del yrkar på avslag på denna motion.

Genom att ha ett råd ges kyrkostyrelsen en möjlighet att på ett flexibelt sätt knyta särskild kompetens till sig till gagn för verksamhetens utveckling. För att uppnå ökad delaktighet och inflytande är det viktigt att utlandsförsamlingarna är representerade i detta råd och utskottet anser att detta bör säkerställas genom att kyrkomötet reglerar att minst en fjärdedel av rådets ledamöter ska vara valbara i en utlandsförsamling. För att hålla samman ansvar för tillsyn och främjande anser utskottet också att biskopen i Visby ska vara ordförande i rådet. I övrigt bör kyrkomötet inte reglera rådet och dess verksamhet.

Kyrkostyrelsen har det yttersta ekonomiska ansvaret för hela utlandsverksamheten och bör ha ansvar för att besluta vilka utlandsverksamheter som utgör församlingar i Svenska kyrkan och vilka övriga verksamheter i utlandet som ska finnas. Kyrkostyrelsen ansvarar för förvaltning av Svenska kyrkans tillgångar utomlands och för att avdela de resurser som krävs för att verksamheten ska nå sina mål. Anställd personal är en väsentlig del av de resurser som verksamheten har. Det är därför rimligt att kyrkostyrelsen är det organ som beslutar hur många präster som ska finnas i verksamheten samt tillsätter befattningar som präst och andra anställningar på den nationella nivån för utlandsverksamheten. Utskottet antar att det kommer att framgå av delegationsordningen att dessa frågor bereds efter samråd med rådet för Svenska kyrkan i utlandet och med domkapitlet i Visby.

Det finns en uppenbar risk för oklarhet i fördelningen av det episkopala ansvaret mellan ärkebiskopen och biskopen i Visby om inte ansvarsfördelningen regleras noggrant vilket också Läronämnden pekat på. Kyrkostyrelsen bör i en långtgående delegation säkerställa att det episkopala ansvaret, när det gäller beslut om utlandsförsamlingarna och församlingslivet där, i alla delar delegeras till biskopen i Visby.

Utskottet menar att det är lämpligt att delegationsordningen för rådet för Svenska kyrkan i utlandet återrapporteras till kyrkomötet nästa år. Därmed blir det möjligt för Läronämnden och kyrkomötet att bekräfta, bland annat, att ansvarsfördelningen mellan biskoparna beskrivs på ett sätt som är förenlig med vår kyrkas identitet som episkopal kyrka med församlingar både i Sverige och i utlandet.

Förändringarna bör genomföras från den 1 januari 2012 så som kyrkostyrelsen föreslagit.

Utskottets förslag: Kyrkomötet avslår motion 2011:72.
--

Ekumenikutskottet finner att motionären lyfter fram en av flera väsentliga aspekter som bör beaktas när verksamheten inom Svenska kyrkan i utlandet förändras. Där det finns ett lokalt eller regionalt engagemang för en verksamhet utgör detta engagemang en mycket viktig resurs för mobilisering och verksamhetsutveckling. Utskottet finner dock att den process som i dag föregår en verksamhetsförändring gör det möjligt att hitta och etablera en dialog med berörda intressenter i god tid innan beslut tas. Utskottet utgår från att kyrkostyrelsen och de organ som kommer att ansvara för Svenska kyrkan i utlandet kommer att fortsätta visa lyhördhet för det lokala engagemang och det stöd i olika delar av Svenska kyrkan som finns för Svenska kyrkan i utlandet och utlandsförsamlingarna. Utskottet finner därmed att motionen kan avslås.

När det gäller kyrkoavgiften noterar utskottet att ett förslag om kyrkoavgift inom Svenska kyrkan i utlandet kan förväntas nästa år. Vi konstaterar att denna fråga är nära förknippad med frågan om tillfredsställande medlemsregister och inser komplexiteten både när det gäller beslut om avgiftssatser och hur kyrkoavgiften ska tas upp. Utskottet har förståelse för att frågan behöver ytterligare beredning och uppskattar att detta inte ytterligare fördröjt möjligheten att öka delaktighet och inflytande i andra aspekter.

Uppsala den 30 september 2011

På Ekumenikutskottets vägnar

Britas Lennart Eriksson, ordförande

David Axelson-Fisk, sekreterare

Beslutande: Britas Lennart Eriksson, ordförande, Agneta Brendt, Lina Larhult, Evy Annér, Lars Stjernqvist, Hakon Långström, Gunilla Eldebro, Inga Alm, Erik Arthur Egervärn, Eva-Maria Munck, Katarina Wedin, Jenny Delén, Fredrik Sidenvall, Tomas Jansson och Ida Netzel.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Göran Karlsson, Solveig Lundström, Måns Gustafsson, Kristina Lejdström, Per-Olof Flodström, Kristina Backe, Ulla Rickardsson, Sofia Rosenqvist, Teresia Derlén, Margit Borgström, Agneta Hyllstam och Kjell Petersson.

Biskop Hans-Erik Nordin och Martin Modéus har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation 1

Jag delar utskottets bedömning att det inte bör genomföras direkta val med deltagande från utlandsboende kyrkotillhöriga förrän det finns en tillförlitlig grund för att upprätta röstlängder med dessa kyrkotillhöriga. Jag anser dock att man inte bör införa indirekta val till kyrkomötet för en separat del av mandaten. Ska kyrkomötet väljas med indirekta val måste det gälla hela kyrkomötet genom väl reglerade elektorval. Den rimliga slutsatsen av detta är att utlandsboendes rösträtt måste skjutas till ett framtida val.

När de utlandsboende kyrkotillhöriga får delta i val bör detta ske till den valkrets som utlandsförsamlingarna tillhör. När det nu blir reglerat att detta även fortsättningsvis är Visby stift bör utlandsrösterna följaktligen räknas in i Visby stifts valkrets och den valkretsen bör få det antal mandat som antalet röstberättigade ger grund för.

Av dessa skäl reserverar jag mig till förmån för följande kyrkomötesbeslut:

1. Kyrkomötet beslutar att anta Ekumenikutskottets förslag till ändringar i 2, 7, 8, 10, 12, 31, 32, 34, 36 och 57 kap i kyrkoordningen. (Bilaga 5)
2. Kyrkomötet uppdrar åt kyrkostyrelsen att så snart som möjligt återkomma med förslag om rättssäkra direkta val till kyrkomötet där utlandsboende deltar i valet som röstberättigade i Visby stifts valkrets.

Uppsala 30 september 2011

Fredrik Sidenvall

Reservation 2

Eftersom rådet för Svenska kyrkans verksamhet i utlandet tillsätts av kyrkostyrelsen är det rimliga att styrelsen också tillsätter ordförande. Kyrkostyrelsen bör ha full frihet att utforma rådet. Vi reserverar oss därför till förmån för följande beslut:

Kyrkomötet beslutar att 10 kap. 5 § ska ha följande lydelse. *För Svenska kyrkan i utlandet ska kyrkostyrelsen tillsätta ett råd. Kyrkostyrelsen får också tillsätta råd för andra delar av sin verksamhet.*

I övriga delar av ärendet har vi inga andra förslag till beslut än utskottets.

Uppsala 30 september 2010

Britas Lennart Eriksson, Agneta Brendt, Lina Larhult, Evy Annér, Lars Stjernqvist

Särskilt yttrande 1

Vi anser inte att kyrkomötet ska föreskriva kyrkostyrelsen vem som ska vara ordförande i rådet för Svenska kyrkan i utlandet.

För övrigt anser vi att den bästa lösningen hade varit att inrätta ett särskilt stift för Svenska kyrkan i utlandet.

Uppsala den 30 september 2011

Hakon Långström, Gunilla Eldebro, Jenny Delén

Särskilt yttrande 2

Vi delar kyrkostyrelsens uppfattning att Svenska kyrkans verksamhet i utlandet ska vara en angelägenhet för hela Svenska kyrkan. Samma principiella syn präglar utskottets betänkande. Mot den bakgrunden ställer vi oss tveksamma till den

starka anknytningen till Visby stift, som framkommer i utskottets förslag till utformning av kyrkoordningens 36 kap. 6 §.

Eu 2011:1

Uppsala 30 september 2011

Britas Lennart Eriksson, Agneta Brendt, Lina Larhult, Evy Annér, Lars Stjernqvist

Särskilt yttrande 3

Vi delar utskottets mening att målet är att uppnå en större delaktighet och inflytande för dem som omfattas av Svenska kyrkans verksamhet i utlandet. Detta uppnås bäst genom att utlandsförsamlingarna utser de två ledamöterna i kyrkomötets särskilda utlandsvalkrets. Vi ställer oss därför bakom utskottets förslag att de två platserna i kyrkomötet bör utses av utlandsförsamlingarnas kyrkoråd.

Vi menar dock att man inte redan nu kan bedöma att ett annat valsätt skulle vara bättre. Utskottets skrivning att målet är ett direktval är inte vår mening. Det står naturligtvis alltid kyrkomötet fritt att ändra de regler som gäller. Men att nu peka på en framtida ändring skulle kunna skada intresse och engagemang för det förestående valet och ger inte utlandsförsamlingarnas kommande ledamöter möjlighet att i kyrkomötet förutsättningslöst få vara med och påverka en eventuell framtida förändring.

Som utskottet tydliggjort finns stora tekniska problem med det av kyrkostyrelsen i skrivelsen föreslagna direktvalet. Vidare skulle direkta val innebära mycket stora merkostnader framförallt ekonomiskt men även miljömässigt. De medel som skulle anslås till direktvalsystemet kan användas bättre i utlandsverksamheten.

Uppsala den 30 september 2011

Katarina Vedin, Eva-Maria Munck, Inga Alm, Erik-Arthur Egervärn

---

Kyrkomötet Läronämndens yttrande 2011:5y

Tillsyn och främjande i utlandskyrkan

Läronämndens yttrande över Kyrkostyrelsens skrivelse 2011:5 och motion 2011:72

Läronämnden har tidigare yttrat sig om Svenska kyrkans utlandsverksamhet (Ln 2002:3y) över den skrivelse som då var aktuell:

Läronämnden vill understryka att Svenska kyrkan principiellt har två pastorala nivåer, nämligen församlingar och stift. SKUT:s verksamhet är främst ett församlingsarbete riktat mot dem, som bor och verkar utomlands. Därav följer att SKUT behöver inordnas i Svenska kyrkans struktur med biskop och stift och att domkapitelsuppgifter inte kan läggas på nationell nivå.

Detta uttryckte Läronämndens principiella hållning till utlandsverksamheten, men Läronämnden avstyrkte inte att ett organ på nationell nivå fattar beslut i fråga om främjande av utlandsverksamheten.

Vad gäller KsSkr 2011:5 och motion 2011:72 vill Läronämnden anföra följande:

Kyrkostyrelsens skrivelse om Svenska kyrkan i utlandet aktualiserar grundläggande frågor om Svenska kyrkans karaktär som episkopal kyrka där tillsyn och främjande förenas. De handlar dels om församlingarnas identitet, dels om biskopsuppgiftet och de beslutande organens relation till stiftets grundläggande uppgift.

Vår kyrkas samlade tradition är att församlingarna är förenade i stift med en biskop i ledningen. Enligt kyrkoordningen är stiftets grundläggande uppgift ”att främja och ha tillsyn över församlinglivet. Den uppgiften gäller därför främst församlingarnas gudstjänstliv, undervisning, diakoni och mission. Stiftet har även förvaltande uppgifter.” (Inledningen till tredje avdelningen i kyrkoordningen)

Stiftets uppgift är i sin helhet knuten till biskopens uppdrag och alla stiftsorgan har på olika sätt del i den.

Utifrån vår kyrkas identitet som episkopal kyrka med en demokratisk organisation är det viktigt att biskopens uppdrag inte begränsas till den del av tillsynen som innehåller kontroll och beslut om ämbetsutövning och församlingsinstruktionerna. Tillsynen kan inte skiljas från främjandet. Tillsynsbegreppet vidgades därför i kyrkoordningen 2000 till att också gälla stöd, hjälp, uppmuntran och dialog.

Biskopens uppdrag är till sin karaktär knutet till såväl stiftsstyrelsen i stiftets demokratiskt uppbyggda organisation som till domkapitlet. Därigenom relateras biskopen till stiftets samlade ansvarstagande och den demokratiska organisationen förankras med teologisk motivering i stiftets grundläggande uppgift.

Utifrån den här redovisade grundsynen på vår kyrkas identitet är flera organisatoriska lösningar möjliga för Svenska kyrkan i utlandet. Läronämnden konstaterar dock att kyrkostyrelsens förslag innehåller läromässiga problem som behöver beaktas:

- ◆ Utlandsförsamlingarnas tillhörighet till ett stift upphör och stiftsanknytningen begränsas till att endast omfatta delar av en biskops uppdrag.
- ◆ Domkapitlet samlar i vår kyrkas tradition företrädare för stiftets församlingar och vinningstjänsten runt biskopen. Enligt skrivelsen inrättas för första gången ett domkapitel som inte tillhör ett stift, även om flertalet ledamöter utses av ett stift.

- ♦ Kyrkostyrelsen får i förslaget en direkt roll när det gäller främjande och styrning motsvarande stiftsstyrelsen i ett stift. Detta innebär att såväl ärkebiskopen som biskopen i ett stift får ett episkopalt ansvar när det gäller beslut om utlandsförsamlingarna och församlingslivet där. Detta leder till en oklar ansvarsfördelning mellan biskoparna.

Läronämnden vill framhålla att det från läromässig synpunkt är angeläget att söka en lösning för att tydliggöra utlandsförsamlingarnas stiftsanknytning. Detta utesluter inte att det är möjligt att fördela en stiftsstyrelses främjandeuppgift mellan stiftsstyrelsen i ett stift och organ på nationell nivå och samtidigt uppnå ett sammanhållet uppdrag för biskop och domkapitel.

På längre sikt bör man enligt Läronämndens bedömning göra en teologisk och ekumenisk analys av vilken verksamhet som bör utföras i Svenska kyrkans regi och vilken som bör utföras i samverkan med systerkyrkor.

Uppsala den 24 augusti 2011

På Läronämndens vägnar

Anders Wejryd, ordförande

Cristina Grenholm, sekreterare

Närvarande: Ärkebiskop Anders Wejryd, ordförande, biskop Ragnar Persenius, biskop Martin Modéus, biskop Erik Aurelius, biskop Hans-Erik Nordin, biskop Thomas Söderberg, biskop Jan-Olof Johansson, biskop Antje Jackelén, biskop Esbjörn Hagberg, biskop Tuulikki Koivunen Bylund, biskop Hans Stiglund, biskop Sven-Bernhard Fast, biskop Eva Brunne, Thomas Ekstrand, Eva Hamberg, Anna Karin Hammar, Margarethe Isberg, Karin Johannesson, Fredrik Lindström, Jesper Svartvik och Kristin Zeiler.

Kyrkomötet
Kyrkorättsutskottets yttrande 2011:1y

Svenska kyrkan i utlandet – struktur och delaktighet

Till Ekumenikutskottet

Kyrkorättsutskottets yttrande över skrivelse 2011:5

Kyrkorättsutskottet konstaterar att med framlagt förslag upphör nuvarande reglering att utlandsförsamlingarna är stiftsanknutna. Utskottet menar att bestämmelsen kan införas men att det bör övervägas om föreslagen olikhet mellan församlingar i Svenska kyrkan ska införas i kyrkoordningen. Vidare skapas ett domkapitel för Svenska kyrkan i utlandet som inte har anknytning till ett stift. Även i denna del bör övervägas om föreslagen olikhet domkapitel emellan ska införas i kyrkoordningen. Framlagt förslag innebär att kyrkostyrelsen och ett särskilt råd ansvarar för främjandeuppgiften för församlingarna i Svenska kyrkan i utlandet. Den ordningen kan innebära en oklar ansvarsfördelning mellan ärkebiskopen som ledamot av kyrkostyrelsen och biskopen i Visby stift som ledamot av rådet. Otydligheter av detta slag bör om möjligt undvikas.

Kyrkorättsutskottet förstår att den andra satsen i kyrkostyrelsens förslag till ändringar i kyrkoordningen tillkommit av pedagogiska skäl men menar att förslagen ändå borde införas i den första beslutssatsen.

I förslaget till 10 kap. 6 a § i kyrkoordningen bör för ökad stringens paragrafens sista mening flyttas och placeras som första mening. I samband därmed föreslår utskottet att den får följande lydelse ”Kyrkostyrelsen får tillsätta råd för vissa delar av sin verksamhet”.

Kyrkorättsutskottet menar att domkapitlet i Uppsala i 31 kap. 16 § och 32 kap. 16 § ska stavas med litet d i likhet med den stavning som föreslås för kyrkomötet och kyrkostyrelsen.

Kyrkorättsutskottet föreslår att i 33 kap. 2 § 1 st byts ordet ”härtill” ut mot ”dessutom”.

Kyrkorättsutskottet föreslår att till 34 kap. 3 a § i kyrkoordningen tillförs följande som sista mening till paragrafen ”Därmed ska vad som sägs om domkapitel gälla det domkapitel som avses i 9 kap. 2 a §”.

Kyrkorättsutskottet föreslår att i 38 kap. 30 § 1 st införs ordet ”att” mellan orden möjlighet och anmäla.

Kyrkorättsutskottet föreslår att i 38 kap. 56 a § 2 st tas orden ”vara poststämplad utomlands och” bort.

Kyrkorättsutskottet konstaterar att om KsSkr 2011:5 antas av kyrkomötet så måste Instruktionen för Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet (SvKB2002:8) upphävas och Ersättningsstadgan (SvKB2001:18) revideras.

Med ovan angivna påpekanden tillstyrker Kyrkorättsutskottet föreslagna ändringar i kyrkoordningen.

Uppsala den 28 september 2011

Eu 2011:1
Bilaga 2

På Kyrkorättsutskottets vägnar

Margareta Andersson, ordförande

Göran Oscarsson, sekreterare

Beslutande: Margareta Andersson, ordförande, Jerry Adbo, Vanja Björsson, Jan Erik Forsberg, Mari Lönnerblad, Anki Erdmann, Lena Lindström, Mikael Härdig, Micael Dahlberg, Stig Göran Fransson, Anders Roos, Anders Linger, Karl-Gunnar Svensson, Vivianne Wetterling och Marie-Helena Dahlberg.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Christina Andersson, Maria Lagerman, Carola Björkman, Marja-Liisa Jernberg, Helena Klahr Fast, Anna Malmqvist, Håkan Sunnliden och Hans Weichbrodt.

Biskop Jan-Olof Johansson har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Kyrkorättsutskottets yttrande 2011:12y

Behåll och utöka Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet

Till Ekumenikutskottet

Kyrkorättsutskottets yttrande över motion 2011:57

I motionen föreslås att Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet ska behållas och samtidigt utökas med två ledamöter och ersättare. I det förslag till ändringar i kyrkostyrelsens skrivelse KsSkr 2011:5 med anledning av detta gör Kyrkorättsutskottet följande anmärkningar.

Motionens förslag i 2 kap. 17 § 2 st kyrkoordningen att Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet istället för kyrkostyrelsen skulle ges normgivningsmakt och befogenhet att utfärda närmare bestämmelser avstyrks.

Motionens förslag i 12 kap. 9 § 4 st kyrkoordningen strider mot den förslagna lydelsen i 3 st. Förslaget måste omarbetas i denna del.

I motionen föreslås att 34 kap. 13 § kyrkoordningen ska behållas i sin nuvarande lydelse. Någon ändring av kyrkostyrelsens förslag till lydelse av 9 kap. 2 a § i kyrkoordningen föreslås inte. Detta innebär att oklarhet kommer att råda vilket domkapitel som kommer att avses med hänvisningen i 34 kap. 13 § i kyrkoordningen. Bestämmelserna måste omarbetas i denna del.

Med ovan angivna påpekanden avstyrker Kyrkorättsutskottet motionen.

Uppsala den 28 september 2011

På Kyrkorättsutskottets vägnar

Margareta Andersson, ordförande

Göran Oscarsson, sekreterare

Beslutande: Margareta Andersson, ordförande, Jerry Adbo, Vanja Björsson, Jan Erik Forsberg, Mari Lönnerblad, Anki Erdmann, Lena Lindström, Mikael Härdig, Micael Dahlberg, Stig Göran Fransson, Anders Roos, Anders Linger, Karl-Gunnar Svensson, Vivianne Wetterling och Marie-Helena Dahlberg.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Christina Andersson, Maria Lagerman, Carola Björkman, Marja-Liisa Jernberg, Helena Klahr Fast, Anna Malmqvist, Håkan Sunnliden och Hans Weichbrodt.

Biskop Jan-Olof Johansson har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Budgetutskottets yttrande 2011:2y

Svenska kyrkan i utlandet – struktur och delaktighet

Till Ekumenikutskottet

Budgetutskottets yttrande över KsSkr 2011:5.

Budgetutskottet har granskat skrivelsen mot bakgrund av dess eventuella påverkan på verksamhetsinriktning och budget för den nationella nivån.

Enligt Budgetutskottets uppfattning medför förslagen inte någon påverkan på den nationella nivåns verksamhetsinriktning.

Kyrkostyrelsen bedömer att kostnaderna för att införa direktval till kyrkomötet i enlighet med skrivelsen uppgår till 2,7 miljoner kronor samt att ytterligare kostnader för informationsinsatser och ökade personella resurser för genomförandet tillkommer. Dessa kostnader ingår inte i underlaget till det förslag till planeringsram för 2013 som kyrkostyrelsen lämnar i KsSkr 2011:1. Om kyrkomötet bifaller förslaget om direkta val till kyrkomötet utgår utskottet från att kostnaderna ingår i det förslag till kostnadsram 2013 som kyrkostyrelsen lämnar nästa år.

Uppsala den 28 september 2011

På Budgetutskottets vägnar

Sven Esplund, ordförande

Hans Josefsson, sekreterare

Beslutande: Sven Esplund, ordförande, Jösta Claeson, Britt Sandström, Leif Nilsson, Monica Lago, Peter Egardt, Thomas Jönsson, Key Lundegård, Karl-Erik Ivarsson, Carl-Erik Gabrielsson, Gustaf Bengtsson, Marie Wojidkow, Gunvor Thorstensson, Inger Gustafsson, Hans Sternlycke.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Birger Wernersson, Solveig Hallin, Leif Rönqvist, Anne-Kristine Forsman, Niklas Larsson, Erik Sjöstrand, Lars T Gåreberg, Leif Nordlander, Mikael Grenstedt.

Biskop Thomas Söderberg har deltagit i utskottets överläggningar.

Bilaga 5

Ändringar i kyrkoordningen

Kyrkomötet beslutar i fråga om kyrkoordningen (SvKB 1999:1)

dels att 2 kap. 16 och 17 §§, 7 kap. 7 §, 8 kap. 14 a §, 10 kap. 6 §, 12 kap. 9 §, 31 kap. 16 §, 32 kap. 16 §, 34 kap. 3 a, 12 a, och 13 §§, 36 kap. 6 §, 38 kap. 17 och 89 §§, 57 kap. 1 och 7 a §§ samt att rubrikerna före 2 kap. 16 §, 34 kap. 3 a och 12 a §§ samt 57 kap. 7 a § ska ha följande lydelse, dels att det ska införas en ny paragraf 10 kap. 5 § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap. Församlingens uppdrag

Utlandskyrkan

16 § *Utlandskyrkan* omfattar utlandsförsamlingar och övriga utlandsverksamheter. *Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet* beslutar vilka utlandsförsamlingar som tillhör Svenska kyrkan och vilka övriga utlandsverksamheter som ska finnas.

Inom *utlandskyrkan* gäller kyrkoordningens bestämmelser bara om det är särskilt angivet.

Svenska kyrkan i utlandet

16 § *Svenska kyrkan i utlandet* omfattar utlandsförsamlingar och övriga utlandsverksamheter. *Kyrkostyrelsen* beslutar vilka utlandsförsamlingar som tillhör Svenska kyrkan och vilka övriga utlandsverksamheter som ska finnas.

Inom *Svenska kyrkan i utlandet* gäller kyrkoordningens bestämmelser bara om det är särskilt angivet.

17 § För varje utlandsförsamling ska det finnas en församlingsordning. Beslut om församlingsordningen fattas av församlingens beslutande organ. I församlingsordningen ska alltid finnas bestämmelser om vilka av kyrkoordningens bestämmelser som gäller för församlingen, om församlingstillhörighet samt om rösträtt och valbarhet i församlingen.

En församlingsordning för en viss församling ska för att gälla vara fastställd av *Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet* efter att *Domkapitlet i Visby stift* har getts tillfälle att yttra sig.

Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om *församlingsordning för församlingar i utlandskyrkan*.

En församlingsordning för en viss församling ska för att gälla vara fastställd av *kyrkostyrelsen* efter att *domkapitlet i Visby stift* har getts tillfälle att yttra sig.

Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om *församlingsordningen*.

7 kap. Stiftsfullmäktige, stiftsstyrelsen och nämnderna

Eu 2011:1
Bilaga 5

7 § Stiftsstyrelsen ska främja församlingslivet i stiftet och verka för dess utveckling.

Av 10 kap. 6 § framgår att denna uppgift, när det gäller utlandskyrkan, ankommer på Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet.

För Svenska kyrkan i utlandet fullgörs denna uppgift av kyrkostyrelsen.

8 kap. Biskopen

14 a § Vid ett val av biskop i Visby stift har följande personer rösträtt:

1. domkapitlets och stiftsstyrelsens ledamöter,
2. *ledamöterna i Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet,*
3. de som är anställda tills vidare eller minst sex månader som präster eller diakoner i Visby stift eller i någon av dess församlingar i Sverige,
4. de som är anställda tills vidare eller minst sex månader som präster eller diakoner för utlandsförsamlingarna, och
5. särskilt utsedda elektor.

14 a § Vid ett val av biskop i Visby stift har följande personer rösträtt:

1. domkapitlets och stiftsstyrelsens ledamöter,
2. de som är anställda tills vidare eller minst sex månader som präster eller diakoner i Visby stift eller i någon av dess församlingar i Sverige,
3. de som är anställda tills vidare eller minst sex månader som präster eller diakoner för utlandsförsamlingarna, och
4. särskilt utsedda elektor.

10 kap. Den nationella nivåns uppdrag

- 5 § För Svenska kyrkan i utlandet ska kyrkostyrelsen tillsätta ett råd. En av ledamöterna i rådet ska vara biskopen i Visby stift. Biskopen är ordförande i rådet. Minst en fjärdedel av ledamöterna i rådet ska vara valbara i en utlandsförsamling. Kyrkostyrelsen får också tillsätta råd för andra delar av sin verksamhet.
- 6 § För samordning, planering och utveckling ska det finnas följande nämnder:
1. Nämnden för internationell mission och diakoni, med särskilt ansvar för insatserna rörande internationell mission och diakoni.
  2. Nämnden för utbildning, forskning och kultur med särskilt ansvar för de kyrkliga grundutbildningarna, kyrkans forskning och kulturfrågorna.
  3. Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet med särskilt ansvar för att främja församlingslivet i utlandskyrkan.
- 6 § För samordning, planering och utveckling ska det finnas följande nämnder:
1. Nämnden för internationell mission och diakoni, med särskilt ansvar för insatserna rörande internationell mission och diakoni.
  2. Nämnden för utbildning, forskning och kultur med särskilt ansvar för de kyrkliga grundutbildningarna, kyrkans forskning och kulturfrågorna.

12 kap. Kyrkostyrelsen, m.m.

- 9 § Nämnden för internationell mission och diakoni består av nio ledamöter, som väljs av *Kyrkomötet*. En av ledamöterna ska vara biskop.
- Nämnden för utbildning, forskning och kultur består av nio ledamöter, som väljs av *Kyrkomötet*. En av ledamöterna ska vara biskop.
- Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet består av nio ledamöter. Åtta av dessa väljs av Kyrkomötet, den nionde ledamoten ska vara biskopen i Visby stift.*
- För ledamöterna i respektive nämnd väljer *Kyrkomötet* lika många ersättare.
- 9 § Nämnden för internationell mission och diakoni består av nio ledamöter, som väljs av *kyrkomötet*. En av ledamöterna ska vara biskop.
- Nämnden för utbildning, forskning och kultur består av nio ledamöter, som väljs av *kyrkomötet*. En av ledamöterna ska vara biskop.
- För ledamöterna i respektive nämnd väljer *kyrkomötet* lika många ersättare.

31 kap. Uppdraget som präst

Eu 2011:1
Bilaga 5

16 § Frågor om behörighet att utöva kyrkans vigningstjänst enligt 11 och 12 §§ prövas enligt följande.

1. präster som har anställning som präst i ett stift	domkapitlet i det stiftet
2. präster som är verksamma i <i>utlandskyrkan</i>	Domkapitlet i Visby stift
3. präster som har anställning hos Svenska kyrkan på nationell nivå och som inte är verksamma i <i>utlandskyrkan</i>	Domkapitlet i Uppsala stift
4. övriga präster, folkbokförda inom ett stifts område	domkapitlet i det stiftet
5. övriga präster	Domkapitlet i Uppsala stift

16 § Frågor om behörighet att utöva kyrkans vigningstjänst enligt 11 och 12 §§ prövas enligt följande.

1. präster som har anställning som präst i ett stift	domkapitlet i det stiftet
2. präster som är verksamma i <i>Svenska kyrkan i utlandet</i>	domkapitlet i Visby stift
3. präster som har anställning hos Svenska kyrkan på nationell nivå och som inte är verksamma i <i>Svenska kyrkan i utlandet</i>	domkapitlet i Uppsala stift
4. övriga präster folkbokförda inom ett stifts område	domkapitlet i det stiftet
5. övriga präster	domkapitlet i Uppsala stift

32 kap. Uppdraget som diakon

16 § Frågor om behörighet att utöva kyrkans vigningstjänst enligt 11 och 12 §§ prövas enligt följande.

1. diakoner som har anställning som diakon i ett stift	domkapitlet i det stiftet
2. diakoner som är verk-samma i <i>utlandskyrkan</i>	Domkapitlet i Visby stift
3. diakoner som har anställning hos Svenska kyrkan på nationell nivå och som inte är verk-samma i <i>utlandskyrkan</i>	Domkapitlet i Uppsala stift
4. övriga dia-koner, folkbok-förda inom ett stifts område	domkapitlet i det stiftet
5. övriga diakoner	Domkapitlet i Uppsala stift

16 § Frågor om behörighet att utöva kyrkans vigningstjänst enligt 11 och 12 §§ prövas enligt följande.

1. diakoner som har anställning som diakon i ett stift	domkapitlet i det stiftet
2. diakoner som är verk-samma i <i>Svenska kyrkan i utlandet</i>	domkapitlet i Visby stift
3. diakoner som har anställning hos Svenska kyrkan på nationell nivå och som inte är verk-samma i <i>Svenska kyrkan i utlandet</i>	domkapitlet i Uppsala stift
4. övriga dia-koner, folkbok-förda inom ett stifts område	domkapitlet i det stiftet
5. övriga diakoner	domkapitlet i Uppsala stift

34 kap. Kyrkans anställda

Befattningar för *utlandskyrkan*

3 a § För församlingar och övriga verksamheter i *utlandskyrkan* ska det finnas anställda

1. minst det antal präster som *Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet* bestämmer, och
2. den personal i övrigt som behövs för verksamheten.

Svenska kyrkan på nationell nivå är arbetsgivare för utsänd personal som tjänstgör i *utlandskyrkan*.

När präster och diakoner ska anställas för tjänstgöring i *utlandskyrkan* gäller bestämmelserna i 7–11, 12 a–14 och 17 §§.

Befattningar för *Svenska kyrkan i utlandet*

3 a § För församlingar och övriga verksamheter i *Svenska kyrkan i utlandet* ska det finnas anställda

1. minst det antal präster som *kyrkostyrelsen* bestämmer, och
2. den personal i övrigt som behövs för verksamheten.

Svenska kyrkan på nationell nivå är arbetsgivare för utsänd personal som tjänstgör i *Svenska kyrkan i utlandet*.

När präster och diakoner ska anställas för tjänstgöring i *Svenska kyrkan i utlandet* gäller bestämmelserna i 7–11, 12 a–14 och 17 §§.

12 a § En befattning som präst i *utlandskyrkan* med anställning på nationell nivå ska tillsättas av *Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet*.

Innan *nämnden* beslutar om tillsättning av en präst i en utlandsförsamling ska kyrkorådet ges tillfälle att yttra sig över de behöriga sökandena. Därefter ska *domkapitlet* yttra sig.

12 a § En befattning som präst i *Svenska kyrkan i utlandet* med anställning på nationell nivå ska tillsättas av *kyrkostyrelsen*.

Innan *kyrkostyrelsen* beslutar om tillsättning av en präst i en utlandsförsamling ska kyrkorådet ges tillfälle att yttra sig över de behöriga sökandena. Därefter ska *domkapitlet i Visby stift* yttra sig.

13 § När ansökningstiden för en ledigförklarad befattning som domprost, kyrkoherde, komminister, stiftsadjunkt eller kontraktsadjunkt gått ut ska den som har att besluta om tillsättningen översända ansökningshandlingarna och platsannonsen till *domkapitlet*.

Kyrkostyrelsen ska vid tillsättning av befattning som präst inom Svenska kyrkan i utlandet översända motsvarande handlingar till domkapitlet i Visby stift.

Efter beslut om behörighet ska *domkapitlet* med eget yttrande över de behöriga sökandena överlämna handlingarna till den som har att besluta om tillsättningen.

Domkapitlet ska underrätta de sökande om beslutet i behörighetsfrågan och om skälen för detta.

Vid tillsättning av befattning som präst i utlandskyrkan ska skyldigheten att översända handlingar till domkapitlet gälla Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet.

36 kap. Indelningenheter

6 § Inom Svenska kyrkan finns det tretton stift. Dessa är Uppsala, Linköpings, Skara, Strängnäs, Västerås, Växjö, Lunds, Göteborgs, Karlstads, Härnösands, Luleå, Visby och Stockholms stift.

Stiftsindelningen ska omfatta hela landet.

Till Visby stift hör även utlandskyrkan enligt 2 kap. 16 §.

Till Visby stift hör även *Svenska kyrkan i utlandet* enligt 2 kap. 16 §.

38 kap. Direkta val

17 § Mandaten i *Kyrkomötet* består av 225 fasta valkretsmandat och 26 utjämningsmandat.

Närmare bestämmelser om hur fasta valkretsmandat och utjämningsmandat fördelas på grundval av valresultatet finns i 72–76 §§.

89 § Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om

1. registrering av gruppbeteckning och registrering av kandidater,
2. grupp- och kandidatförteckningar,
3. röstlängder och röstkort,
4. valsedlar och olika typer av kuvert,
5. tider för röstning i vallokal,
6. utrustning och ordning i röstningslokal,
7. hur röstning går till i vallokal, på expedition för förtidsröstning och på särskilt röstmottagningsställe,
8. hur brevröstning går till,
9. dokumentation av valförrättning och röstmottagning,
10. behandling av inkomna förtidsröster,
11. förfarandet vid preliminär rösträkning i vallokal,
12. förfarandet vid slutlig *sammanräkning* och mandatfördelning,
13. förfarandet när ledamöter och ersättare avgår under mandatperioden, och
14. förfarandet i övrigt i valadministrativa frågor.

17 § Mandaten i *kyrkomötet* består av 225 fasta valkretsmandat, 2 fasta *utlandsmandat* och 24 utjämningsmandat.

89 § Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om

1. registrering av gruppbeteckning och registrering av kandidater,
2. grupp- och kandidatförteckningar,
3. röstlängder och röstkort
4. valsedlar och olika typer av kuvert,
5. tider för röstning i vallokal,
6. utrustning och ordning i röstningslokal,
7. hur röstning går till i vallokal, på expedition för förtidsröstning och på särskilt röstmottagningsställe,
8. hur brevröstning går till,
9. dokumentation av valförrättning och röstmottagning,
10. behandling av inkomna förtidsröster,
11. förfarandet vid preliminär rösträkning i vallokal,
12. förfarandet vid slutlig *rösträkning* och mandatfördelning,
13. förfarandet när ledamöter och ersättare avgår under mandatperioden, och
14. förfarandet i övrigt i valadministrativa frågor.

57 kap. Tillsyn

1 § Biskopen och domkapitlet ska ha tillsyn över verksamheten i stiftets församlingar och samfälligheter samt över verksamheten i stiftet. I tillsynen ingår

1. råd, stöd och hjälp, dels i frågor som rör kyrkans lära, böcker, sakrament, gudstjänst och övriga handlingar, dels i rättsliga frågor,

1 § Biskopen och domkapitlet ska ha tillsyn över verksamheten i stiftets församlingar och samfälligheter samt över verksamheten i stiftet. I tillsynen ingår

1. råd, stöd och hjälp, dels i frågor som rör kyrkans lära, böcker, sakrament, gudstjänst och övriga handlingar, dels i rättsliga frågor,

2. utfärdande av församlingsinstruktion enligt 5–7 a §§,
  3. biskopens visitationer enligt 8 kap. 2 §,
  4. granskning av hur präster och diakoner utövar sina uppdrag och efterlever avgivna vagningslöften,
  5. prövning av behörighet att utöva kyrkans vagningsstjänst enligt 31 kap. 11 och 12 §§ och 32 kap. 11 och 12 §§,
  6. befogenhetsprövning enligt 31 kap. 14 § och 32 kap. 14 §, och
  7. beslutsprövning enligt 8–18 §§.
- Det som sägs i första stycket 1–6 gäller även *utlandskyrkan*.

Församlingsinstruktioner för *utlandskyrkan*

7 a § För församlingar och övriga utlandsverksamheter inom *utlandskyrkan* ska en församlingsinstruktion utarbetas.

Instruktionen för *utlandskyrkan* ska innehålla det som anges i 5 § 2.

En församlingsinstruktion för en församling utarbetas av kyrkoherden och kyrkorådet i samråd med *Domkapitlet i Visby*. Den får utfärdas av domkapitlet efter godkännande av kyrkorådet och kyrkoherden var för sig och efter att *Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet* har getts tillfälle att yttra sig.

En församlingsinstruktion för en annan utlandsverksamhet utarbetas av kyrkoherden och *Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet* i samråd med *Domkapitlet i Visby stift*. Den får utfärdas av domkapitlet efter godkännande av *Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet* och kyrkoherden var för sig.

Efter att domkapitlet har utfärdat församlingsinstruktionen är den bindande för församlingen eller verksamheten.

2. utfärdande av församlingsinstruktion enligt 5–7 a §§,
  3. biskopens visitationer enligt 8 kap. 2 §,
  4. granskning av hur präster och diakoner utövar sina uppdrag och efterlever avgivna vagningslöften,
  5. prövning av behörighet att utöva kyrkans vagningsstjänst enligt 31 kap. 11 och 12 §§ och 32 kap. 11 och 12 §,
  6. befogenhetsprövning enligt 31 kap. 14 § och 32 kap. 14 §, och
  7. beslutsprövning enligt 8–18 §§.
- Det som sägs i första stycket 16 gäller även *Svenska kyrkan i utlandet*.

Församlingsinstruktioner för *Svenska kyrkan i utlandet*

7 a § För församlingar och övriga utlandsverksamheter inom *Svenska kyrkan i utlandet* ska en församlingsinstruktion utarbetas.

Instruktionen för *Svenska kyrkan i utlandet* ska innehålla det som anges i 5 § 2.

En församlingsinstruktion för en församling utarbetas av kyrkoherden och kyrkorådet i samråd med *domkapitlet i Visby stift*. Den får utfärdas av domkapitlet efter godkännande av kyrkorådet och kyrkoherden var för sig och efter att *kyrkostyrelsen* har getts tillfälle att yttra sig.

En församlingsinstruktion för en annan utlandsverksamhet utarbetas av kyrkoherden och *kyrkostyrelsen* i samråd med *domkapitlet i Visby stift*. Den får utfärdas av domkapitlet efter godkännande av *kyrkostyrelsen* och kyrkoherden var för sig.

Fråga om ändring av församlingsinstruktionen för en församling får väckas av kyrkorådet, kyrkoherden eller domkapitlet. Fråga om ändring av församlingsinstruktionen för en annan verksamhet får väckas av *Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet*, kyrkoherden eller *domkapitlet*. En ändring godkänns och utfärdas på samma sätt som instruktionen.

Fråga om ändring av församlingsinstruktionen för en församling får väckas av kyrkorådet, kyrkoherden eller domkapitlet. Fråga om ändring av församlingsinstruktionen för en annan verksamhet får väckas av *kyrkostyrelsen*, kyrkoherden eller *domkapitlet i Visby stift*. En ändring godkänns och utfärdas på samma sätt som instruktionen.

-
1. Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2012 förutom vad gäller ändringen i 38 kap. 17 § som träder i kraft den 1 januari 2013.
  2. Uppdraget för de ledamöter och ersättare som valdes till Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet av 2010 års kyrkomöte upphör den 31 december 2011.

Kyrkomötet
Kyrkorättsutskottets yttrande 2011:16y

Svenska kyrkan i utlandet – struktur och delaktighet

Till Ekumenikutskottet

Kyrkorättsutskottets yttrande över ekumenikutskottets förslag med anledning av KsSkr 2011:5.

Kommentar till 10 kap. 6 a §

Genom att skapa ett råd under kyrkostyrelsen som styrelsen inte fullt ut ges mandat att utforma reglerna för, exempelvis för hur rådet ska vara sammansatt eller vem som ska vara ordförande, innebär enligt Kyrkorättsutskottet att en ny princip införs i kyrkoordningen. Utskottet menar att detta bör undvikas. Kyrkorättsutskottet finner dock inga hinder mot att det i kyrkoordningen regleras vem som ska vara ordförande i ett tänkt råd för Svenska kyrkan i utlandet och utskottet har heller inga synpunkter på utlandsförsamlingarnas representation i rådet.

Kommentar till 11 kap. 2 §

Kyrkorättsutskottet finner att föreslagen lydelse inte står i överensstämmelse med att delar av kyrkomötet föreslås bli utsedda genom indirekta val av utlandsförsamlingarna. Bestämmelser om indirekta val återfinns i 39 kap. kyrkoordningen. Såväl bestämmelsen i 11 kap. 2 § som bestämmelserna i 39 kap. måste revideras om val till kyrkomötet ska kunna ske med indirekta val. Den uppgiften kräver en noggrannare genomarbetning av bestämmelserna än vad Kyrkorättsutskottet nu har möjlighet att genomföra.

Kommentar till 38 kap. 17 §

Kyrkorättsutskottet ser inga hinder mot att begreppet ”fasta utlandsmandat” införs men exempelvis måste rubriken före 38 kap. 17 § ändras.

Kommentar till 38 kap. 89 §

Kyrkorättsutskottet anser att de övergripande reglerna för hur alla ledamöter och ersättare utses i kyrkomötet ska regleras i kyrkoordningen. Om ledamöter och ersättare, som representerar utlandsförsamlingarna ska utse genom indirekta val, ska bestämmelser om detta införas i kyrkoordningens 39 kap. Som framgår av kommentarerna ovan anser således utskottet att kyrkomötet ska besluta om de övergripande reglerna för de kyrkliga valen och motsätter sig att kyrkostyrelsen bemyndigas att utfärda regler för indirekta val till kyrkomötet.

Övrigt

Om indirekta val till kyrkomötet införs enligt förslaget skulle enligt kyrkorättsutskottets uppfattning en ledamot i ett kyrkoråd i en utlandsförsamling också i vissa fall kunna utöva rösträtt vid de direkta valen till kyrkomötet i Sverige. En sådan möjlighet står helt i strid med principen om lika rösträtt. Kyrkorättsutskottet motsätter sig att en sådan ordning införs.

Om indirekta val till kyrkomötet införs enligt förslaget måste regler för överklagande utformas.

Med de ovan givna kommentarerna är det kyrkorättsutskottets mening att bestämmelserna i nuvarande utformning inte ska införas i kyrkoordningen.

Som komplettering till kyrkorättsutskottets yttrande (Kr 2001:1y) till ekumenikutskottet över KsSkr 2011:5 får vi påpeka att i 8 kap. 27 § 3 st måste en ändring ske om Nämnden för Svenska kyrkan i utlandet ska upphöra.

Uppsala den 30 september 2011

På Kyrkorättsutskottets vägnar

Margareta Andersson, ordförande

Göran Oscarsson, sekreterare

Beslutande: Margareta Andersson, ordförande, Jerry Adbo, Vanja Björsson, Jan Erik Forsberg, Mari Lönnerblad, Anki Erdmann, Anna-Karin Westerlund, Mikael Härdig, Micael Dahlberg, Stig Göran Fransson, Anders Roos, Anders Linger, Karl-Gunnar Svensson, Vivianne Wetterling och Marie-Helena Dahlberg.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Christina Andersson, Maria Lagerman, Carola Björkman, Marja-Liisa Jernberg, Lena Lindström, Helena Klahr Fast, Georg Lagerberg, Anna Malmqvist, Håkan Sunnliden och Hans Weichbrodt.